

**Flora- en faunaonderzoek
(Quickscan)**

Paranadreef 259 te
Utrecht

Opdrachtgever
Portaal Vastgoed Ontwikkeling
De heer L. De Coninck
Postbus 375
3900 AJ VEENENDAAL DR

Adviesbureau
Geofox-Lexmond bv
Duitslandweg 7
Postbus 143
2410 AC BODEGRAVEN
Tel. 0172 - 614255
Fax 0172 - 612226

Status
Definitief
Datum
4 augustus 2011
Projectnummer
20111663/HZEI

Auteur
mevrouw ing. H. Zeij

Paraaf:

Be

Controle / vrijgave
mevrouw ing. J.J. Maat

Paraaf:

Jr.

N G B

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Vooronderzoek en onderzoeksopzet	2
2.1	Algemeen	2
2.2	Plangebied	2
3	Wettelijk kader	3
3.1	Gebiedsbescherming	3
3.2	Soortenbescherming	3
4	Werkzaamheden en inventarisatie	5
4.1	Werkzaamheden	5
4.2	Natuurwaarden onderzoekslocatie	5
5	Conclusies en aanbevelingen	7
5.1	Conclusies	7
5.2	Aanbevelingen	7
 Bijlagen		
1	Situatietekening	
1.1	Situatietekening onderzoekslocatie	
2	Foto's van de onderzoekslocatie	
3	Natuurloket	
4	Lijst jaarrond beschermde vogelnesten	
5	Wetsartikelen Flora- en faunawet	

1 Inleiding

In opdracht van Portaal Vastgoed Ontwikkeling heeft Geofox-Lexmond bv, als onafhankelijk adviesbureau¹, een flora- en faunaonderzoek uitgevoerd op de locatie Paranadreef 259 te Utrecht.

Het flora- en faunaonderzoek is uitgevoerd in het kader van geplande herontwikkeling (nieuwbouw) op de locatie.

Het doel van het onderzoek is inzicht te verkrijgen in de aanwezigheid van kwetsbare en/of beschermde flora en fauna op het deel van de onderzoekslocatie waar de herontwikkeling zal plaatsvinden en de eventuele risico's en randvoorwaarden die hiermee verband houden. Tevens wordt bepaald of een ontheffing in het kader van de Flora en Faunawet aangevraagd dient te worden en in hoeverre compenserende/mitigerende maatregelen toegepast moeten worden.

Aan de orde komen: het vooronderzoek (literatuurstudie), de veldwerkzaamheden inclusief de inventarisatie, de interpretatie van de verzamelde gegevens en de conclusies en aanbevelingen.

¹ De terreineigenaar is geen zuster- of moederbedrijf en komt niet uit de eigen organisatie zodat de onafhankelijkheid van het onderzoek is gewaarborgd.

2 Vooronderzoek en onderzoekopzet

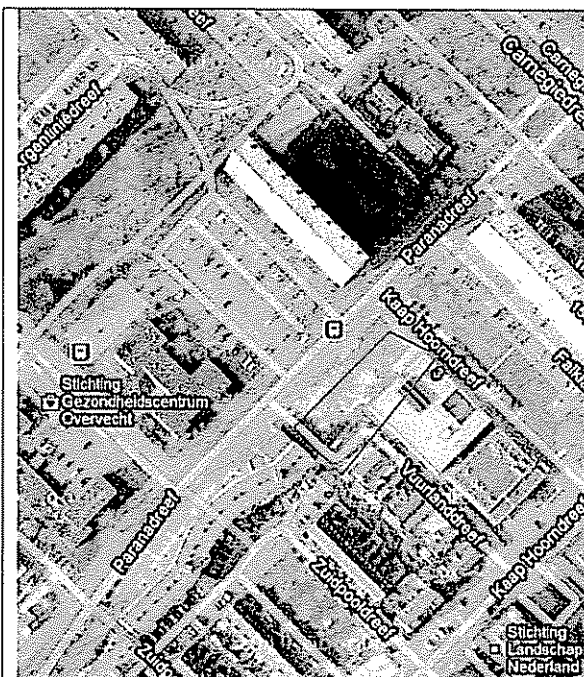
2.1 Algemeen

Ruimtelijke ingrepen kunnen negatieve gevolgen hebben voor de actuele natuurwaarden van de onderzoekslocatie. In deze quickscan is vooraf bekeken welke effecten op de actuele natuurwaarden optreden, als gevolg van de geplande herontwikkeling. Na het uitvoeren van een bureaustudie is een veldinventarisatie uitgevoerd waaruit een aantal conclusies en aanbevelingen kunnen worden gegeven, die betrekking hebben op de te volgen procedures en eventuele nadere onderzoeken.

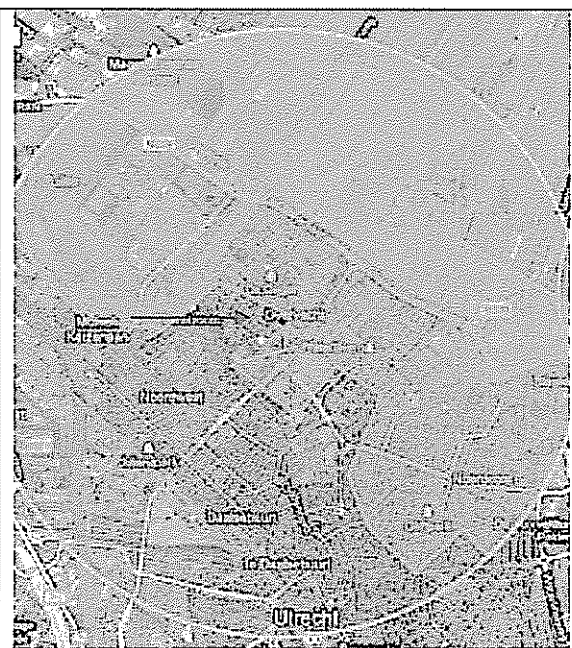
2.2 Plangebied

Het onderzoek heeft betrekking op een braakliggend terrein van 1670 m² gelegen te Utrecht (zie bijlage 1). Tot voor kort stond op de onderzoekslocatie een politiebureau, thans is dit gesloopt en is het terrein braakliggend. Het terrein is vrij toegankelijk. Rondom de onderzoekslocatie zijn flats/woningen gelegen.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000, Nationaal Landschap of EHS gebied. Rondom de locatie binnen een straal van 3 km is ten noorden van de onderhavige onderzoekslocatie een Natura 2000 gebied (oostelijke vechtplassen) en tevens wetland gelegen. De onderzoekslocatie grenst aan een Nationaal Landschap "Groen Hart" en de deze is verbonden met het Nationaal Landschap de "Nieuwe Hollandse Waterlinie". Tenslotte is binnen een afstand van 1-3 km een EHS gebied gelegen (zie figuur 2). Een tekening met de bestaande situatie is opgenomen in bijlage 1.

Figuur 1: Onderzoekslocatie

Figuur 2: Nationaal landschap (oranje) en EHS gebied (groen)

3 Wettelijk kader

3.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

In Nederland worden gebieden die zowel binnen de EU-vogelrichtlijn als de EU-habitatrichtlijn vallen aangewezen als Natura 2000 gebieden. Voor elk gebied gelden doelstellingen met betrekking tot de soorten en habitattypen waarvoor het gebied aangewezen is en er wordt een beheerplan opgesteld. In dit beheerplan wordt beschreven hoe de instandhoudingsdoelstellingen bereikt dienen te worden.

De EU-vogelrichtlijn is in 1981 van kracht geworden. Het doel van deze richtlijn is het in stand houden van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op Europees grondgebied van de lidstaten. Deze richtlijn is van toepassing op vogels, hun eieren, hun nesten en ook hun leefgebieden. Voor alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten moeten speciale beschermingsmaatregelen getroffen worden om de soort in stand te kunnen houden.

De EU-habitatrichtlijn is in 1992 van kracht geworden. Het doel van deze richtlijn is het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europees grondgebied van de lidstaten. De maatregelen die genomen worden hebben als doel de instandhouding van de natuurlijke habitats en het habitat van soorten.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Ook kunnen gebieden deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Dit begrip bestaat sinds 1990 en bestaat uit gebieden die samen een netwerk vormen door Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. In de EHS geldt het 'nee, tenzij' principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. De effecten van de ingreep moeten bovendien worden gecompenseerd.

3.2 Soortenbescherming

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Hierin wordt de bescherming van plant- en diersoorten geregeld. In deze wet zijn de EU-richtlijnen, zoals bovengenoemde EU-vogelrichtlijn en EU-habitatrichtlijn, voor bescherming van soorten opgenomen en ook het CITES-verdrag voor de handel in bedreigde diersoorten. In de Flora- en faunawet zijn een aantal verbodsbepalingen opgenomen. De verbodsbepalingen die betrekking hebben op ruimtelijke ingrepen zijn toegevoegd in bijlage 5.

In augustus 2009 is de beoordeling van ontheffingsaanvragen met betrekking tot ruimtelijke ingrepen in het kader van de Flora- en faunawet veranderd. Voortaan dienen mitigerende maatregelen eveneens beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Voldoen de mitigerende maatregelen volgens Dienst Regelingen dan wordt een positieve afwijzing van de ontheffingsaanvraag afgegeven. Met deze aangepaste beoordeling is een nieuwe lijst met jaarrond beschermde vogels gepubliceerd. Deze lijst is bijgevoegd in bijlage 4.

In de Flora- en faunawet zijn de beschermde dieren- en plantensoorten onderverdeeld in drie tabellen.

Tabel 1: Algemene soorten

Voor deze soorten wordt vrijstelling gegeven op het moment dat de activiteiten te kwalificeren zijn als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden, voor andere activiteiten dan bovengenoemde wel.

Tabel 2: Minder algemene en schaarse soorten

Voor deze soorten geldt dat geen ontheffing nodig is wanneer gewerkt wordt volgens een door het voormalig Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), heden Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie (ELenI) goedgekeurde gedragscode en de activiteiten te kwalificeren zijn als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Voor andere activiteiten moet een ontheffing worden aangevraagd.

Tabel 3: Beschermden soorten

De (broedplaatsen van) vogels vallen ook onder deze tabel. Voor strikt beschermden soorten geldt dat een uitgebreide toets gedaan moet worden om ontheffing aan te vragen. De ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria: er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, er is geen alternatief en doet geen afbreuk aan de instandhouding van de soort.

4 Werkzaamheden en inventarisatie

4.1 Werkzaamheden

De quickscan ecologie bestaat uit een bureaustudie, een veldinventarisatie en een rapportage.

Voor de bureaustudie zijn de bekende verspreidingsgegevens geraadpleegd. Het gaat hier om de verspreidingsatlassen van de diverse diergroepen en Natuurloket. Natuurloket is een database waarin gegevens over de verspreiding van beschermde planten en dieren zijn opgenomen. Op www.waarneming.nl is opgezocht waar welke soort voor het laatst waargenomen is. Deze informatiebronnen zijn indicatief gebruikt.

De veldinventarisatie heeft plaats gevonden op 27 juli 2011. De veldinventarisatie heeft ten doel een globale indruk te krijgen van het gebied en welke soorten mogelijk in het gebied voor kunnen komen. Gekeken is of de habitattypen geschikt zijn voor het voorkomen van (beschermde soorten) flora, reptielen, amfibieën, vissen, vogels en zoogdieren. Ook is gezocht naar sporen van zoogdieren en mogelijke broedgevallen.

De resultaten voortkomend uit bovenstaande veldinventarisatie zijn vervolgens geïnterpreteerd en gerapporteerd in onderhavig onderzoeksrapport.

4.2 Natuurwaarden onderzoekslocatie

Gebiedsbescherming

De habitatrictlijn en de vogelrichtlijn zijn niet van toepassing op de onderzoekslocatie. De locatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000, EHS of Nationaal Landschap. Binnen een afstand van 1-3 km zijn een tweetal Nationaal Landschappen gelegen, een Natura 2000, EHS en Wetland gebied(en) gelegen.

Soortenbescherming

Algemeen

Uit de gegevens van Natuurloket (zie bijlage 3) blijkt dat de soortgroepen dagvlinders, libellen en sprinkhanen en krekels goed zijn onderzocht. Tevens zijn van de soortgroepen vaatplanten, zoogdieren en reptielen tabel 2 en 3 soorten in het kilometerhok waargenomen.

Amfibieën, reptielen en vissen

Op de onderzoekslocatie zijn geen watergangen gelegen. Hiermee is de soortgroep vissen niet van toepassing. Op de locatie zijn geen struiken, en bomen aanwezig. De aanwezige vegetatie bestaat voornamelijk uit pioniervegetatie, geschikt als voedselbiotoop. Op de locatie zijn weinig tot geen schuilplekken aanwezig voor amfibieën. Het terrein is onregelmatig waardoor holten in de grond kunnen ontstaan en/of aanwezig zijn. Amfibieën kunnen van deze holte gebruiken om te eventueel te schuilen. Ten tijde van de veldinspectie zijn geen amfibieën en reptielen waargenomen. De verwachting is dat amfibieën mogelijk vanuit de omgeving vanuit tuinen naar de locatie toe trekken. Gezien de oppervlakte van het terrein zal dit beperkt blijven tot een enkele soort (gewone pad en/of rugstreeppad). De rugstreeppad heeft een voorkeur voor braakliggende terreinen waarbij pas gegraven open wateren, poelen of door regenval ontstane poeljes aanwezig zijn. De rugstreeppad is een tabel 3 soort en strikt beschermd. Voor reptielen zijn geen geschikte habitats aanwezig op de onderzoekslocatie.

Broedvogels

Op de onderzoekslocatie zijn geen bomen en struiken aanwezig. De aanwezige begroeiing bestaat uit pioniervegetatie (kruidlaag) afgewisseld met kale plekken. In de omgeving zijn wel bomen en struiken aanwezig. Op de onderzoekslocatie zijn geen geschikte habitats aanwezig voor vogels om een nest te bouwen vanwege de afwezigheid van schuil- en broedplekken. Verwacht wordt dat soorten die bomen en struiken die aanwezig zijn in de omgeving zullen gebruiken voor het bouwen van nesten. Ten tijde van de veldinspectie zijn geen nesten of vogels waargenomen.

De aanwezigheid van permanente verblijflocaties van streng beschermde vogelsoorten, zoals uilen, spechten of roofvogels wordt uitgesloten door de afwezigheid van oude bomen of geschikte bebouwing. Er zijn geen nesten van jaarrond beschermde vogelsoorten aangetroffen.

Voor alle vogelsoorten geldt dat de meest kwetsbare periode het broedseizoen (15 maart tot 15 juli) betreft.

Zoogdieren

Ten tijde van de veldinspectie zijn geen zoogdieren aangetroffen. Mogelijk komen op het terrein algemene soorten (tabel 1) voor zoals de mol en de veldmuis. Voor deze soorten is geen ontheffing noodzakelijk.

Ongewervelden

Ten tijde van de veldinventarisatie zijn klein koolwitjes, gewone heidelibellen, akkerhommels en veldsprinkhanen waargenomen. De aanwezige vegetatie (pionier/kruidlaag) biedt voor algemene soorten, die al foeragerend binnen de onderzoekslocatie voorkomen, een geschikte biotoop. De onderzoekslocatie heeft enkele geschikte habitats voor voedsel voor algemene libellen en vlindersoorten, die een voorkeur hebben voor braakliggende terreinen met pioniervegetatie. Geschikte habitats voor voortplanting ontbreekt op de onderhavige onderzoekslocatie.

Flora

Op de onderzoekslocatie zijn geen (strikt) beschermde soorten aangetroffen. De aanwezige vegetatie bestaat voornamelijk uit o.a. witte honingklaver, gele monnikskap, boerenwormkruid, sint janskruid, middelste teunisbloem, hopklaver, avond koekoeksbloem en bijvoet. Allen soorten die voorkomen langs wegen, op stortplaatsen, akkers en andere ruderaal terreinen.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

Gebiedsbescherming

De herontwikkeling op de onderzoekslocatie zal geen negatieve invloed hebben op de het 1-3 km afstand gelegen EHS, Nationale Landschappen, Natura 2000 en Wetland gebied.

Amfibieën en reptielen

Voor de algemene soorten is een ontheffing niet noodzakelijk.

Broedvogels

Voor de algemene soorten is een ontheffing niet noodzakelijk.

Zoogdieren

Voor de algemene soorten is een ontheffing niet noodzakelijk.

Ongewervelden

Voor de algemene soorten is een ontheffing niet noodzakelijk.

Flora

Voor de algemene soorten is een ontheffing niet noodzakelijk.

5.2 Aanbevelingen

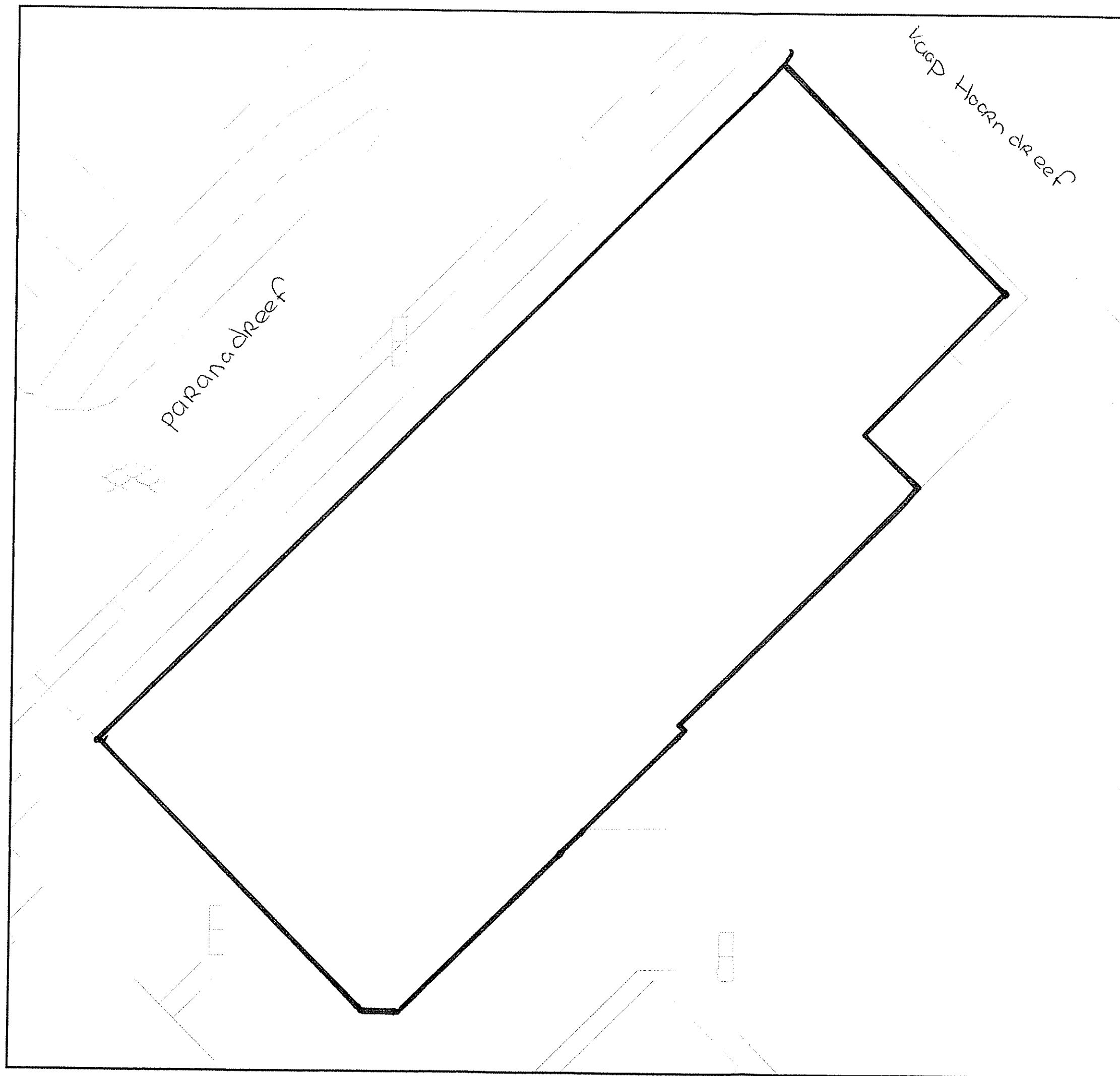
Broedvogels

Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen van 15 maart tot 15 juli uit te voeren. Dit vanwege de verstoring van broedende vogels. Het is van belang of een broedgeval aanwezig is. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn, is overtreding van de wet niet aan de orde.

Amfibieën

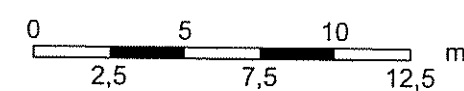
Met betrekking tot het braakliggende terrein is het van belang om tijdens het bouwrijp maken van de locatie rekening te houden met de komst van de rugstreeppad. Ter voorkoming hiervan wordt aangeraden om geen pas gegraven open wateren of poelen te maken of te laten bestaan in de voortplantingsperiode (april-juni).

Bijlage 1: Situatietekening

Legenda

— onderzoeksligging

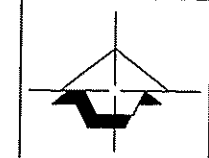

Omschrijving: **Situatieschets** Bijlage: **1**

Project:
**Paranadreef 259
te Utrecht**
Opdrachtgever:
Portaal Vastgoed Ontwikkeling

Projectnummer:
20111663

Tekenaar: HENG	Schaal: 1:250	Formaat: A3	Datum: 04-08-2011	Accord: 	Revisie: ...
--------------------------	-------------------------	-----------------------	-----------------------------	-------------	------------------------

Geofox-Lexmond

vestiging Bodegraven
Dutlandweg 7
Postbus 143
2410 AC Bodegraven
(0172) 61 42 55
(0172) 61 22 26
www.geofox-lexmond.nl
info@geofox-lexmond.nl

Bijlage 2: Foto's

Foto 1:

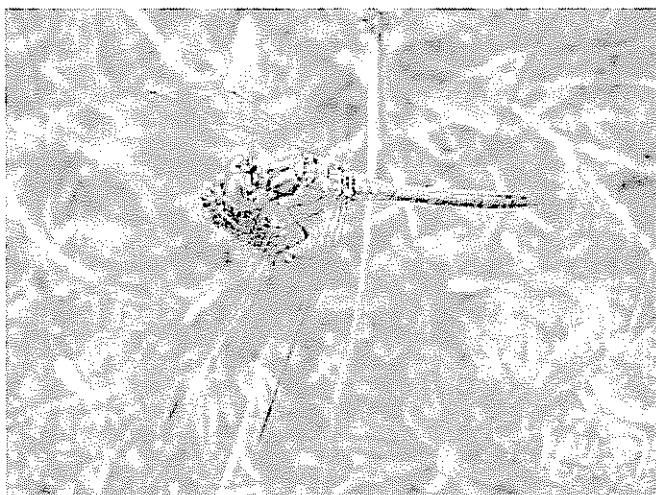

Foto 2:

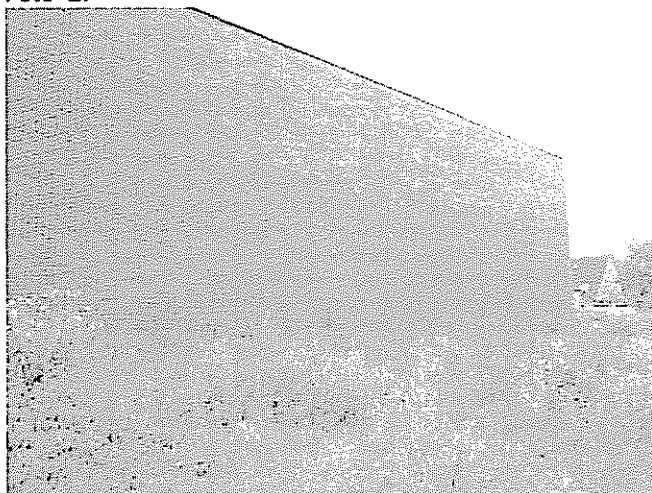

Foto 3:

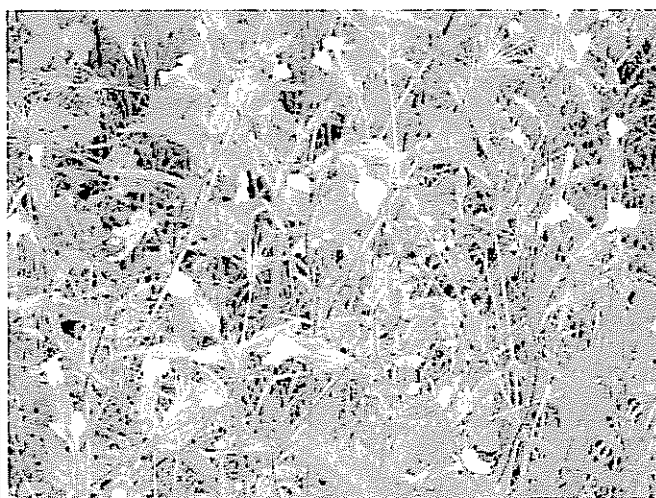

Foto 4:

Bijlage 3: Natuurloket

100

Op de volgende pagina's vindt u eerst de beknopte eenmalige levering en vervolgens de toelichting erop.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de Helpdesk van Het Natuurloket:

e-mail: info@natuurloket.nl

telefoon: 0800 2356333

Indikator	2000-2010	2010-2015	2015-2020	2020-2025	2025-2030	2030-2035	2035-2040	2040-2045	2045-2050	2050-2055	2055-2060	2060-2065	2065-2070	2070-2075	2075-2080	2080-2085	2085-2090
Indikator 1	3		2		1	16		1							4		
Indikator 2	6				5		2										
Indikator 3	9				4		1										
Indikator 4						101											
Indikator 5					3												
Indikator 6																	
Indikator 7	304	9	2		9	101	2	1	6	16	8		25	4	12		
Indikator 8	onbepaald	matig	matig	niet	slecht	slecht/niet	slecht	slecht	slecht	goed	slecht	niet	goed	goed	onbepaald	niet	
Indikator 9	1990-2010	2000-2010	2010-2015	2015-2020	2020-2025	2025-2030	2030-2035	2035-2040	2040-2045	2045-2050	2050-2055	2055-2060	2060-2065	2065-2070	2070-2075	2075-2080	2080-2085

Toelichting op de tabel

Soortgroepen

In de gehanteerde indeling is Overige ongewervelden een diverse groep met daarin alle wespen, bijen, mieren, netvleugelige, steenvliegen, kevers, vliegen, muggen, haften, wantsen, cicaden, luizen, schorpioenvliegen en overige insecten, spinnen, mijten, hooiwagens, duizendpoten, miljoenpoten, pissebedden, kakkerlakken, oorwormen, weinigpotigen, vlokreeften, lagere kreeftachtigen, weekdieren, slakken, ringwormen, snoerwormen en wormachtigen zoals bloedzuigers.

Onder de soortgroep Zeeorganismen vallen: hydroidpoliepen, mosdiertjes, mysisgarnalen, ribkwallen, stekelhuidigen, zakpijpen, zeepissebedden, zeepokken, eendenmossels, krabbezakjes, zeespinnen en grote kreeftachtigen (kreeften, krabben en garnalen). Dit betekent dat waarnemingen van de Europese kreeft (*Astacus astacus*) en andere in zoetwater levende rivierkreeften onder Zeeorganismen te vinden zijn. Zeezoogdieren zijn te vinden onder Zoogdieren.

Rode-Lijstsoorten

In de tabel staat voor elk kilometerhok per soortgroep vermeld hoeveel soorten op de Rode Lijst staan. Rode Lijsten worden formeel vastgesteld door het ministerie van LNV. De gehanteerde Rode Lijsten zijn (inclusief link naar website van ministerie van LNV met verwijzing naar pdf van het besluit):

vaatplanten:	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
mossen:	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
korstmossen:	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004 ¹
paddenstoelen:	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004 ²
zoogdieren:	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
vogels:	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
amfibieën:	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
reptielen:	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
vissen:	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
dagvlinders:	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
macronachtvlinders:	geen Rode Lijst
micronachtvlinders:	geen Rode Lijst
libellen:	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
sprinkhanen en krekels:	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
overige ongewervelden:	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004 ³
zeeorganismen:	geen Rode Lijst

Ffwet soorten tabel 1

Alle soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet, te vinden in de pdf op de website van het ministerie van LNV ([beschermde soorten van de Flora- en faunawet](#)).

¹ Na vaststelling van de Rode Lijst is gebleken dat *Haematomma ochroleucum* onterecht op de Rode Lijst stond; deze is er vervolgens van afgehaald ([verantwoording Database Soorten in wetgeving en beleid](#)).

² De Rode Lijst voor paddenstoelen uit 2009 is nog niet geïmplementeerd in de NDFF; hier vindt u het Besluit: [Besluit Rode Lijsten 4 september 2009](#).

³ het gaat hier om besluiten voor de soortgroepen bijen, kokerjuffers, steenvliegen, haften, platwormen en land- en zoetwaterweekdieren.

Ffwet soorten tabel 2+3

Soorten van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet, te vinden in de pdf op de website van het ministerie van LNV ([beschermde soorten van de Flora- en faunawet](#)).

Ffwet vogels

Alle vogelsoorten, behalve exoten, zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet.

Hrl soorten bijlage II

In de Europese Habitatrichtlijn staan in Bijlage II de soorten waarvoor beschermde gebieden moeten worden aangewezen. Op de site van het ministerie van LNV kunt u een overzicht vinden van de soorten ([beschermde soorten Habitatrichtlijn Bijlage II](#)). Welke gebieden dit zijn is per soort op te zoeken via [Natura 2000-gebieden](#).

Hrl soorten bijlage IV

In de Europese Habitatrichtlijn staan op Bijlage IV de soorten aangewezen die strikt beschermd zijn; de meeste soorten staan in tabel 3 van de Flora- en faunawet. Op de website van het ministerie van LNV kunt u een overzicht vinden: [beschermde soorten Habitatrichtlijn Bijlage IV](#).

Aantal soorten

Het totaal aantal soorten per soortgroep per kilometerhok in de periode zoals aangegeven. Meegenomen zijn alle waarnemingen:

- die geheel of gedeeltelijk binnen de selectie liggen;
- die zijn gevalideerd en daarbij de classificatie 'betrouwbaar' hebben meegekregen;
- waarvan de bronhouder heeft aangegeven dat ze uitgeleverd mogen worden.

Indien er een asterisk (*) in het veld staat betekent dit dat een deel van de waarnemingen pas na expliciete toestemming van de bronhouder mag worden uitgeleverd. Het kan dus zijn dat in de Eenmalige levering niet alle waarnemingen worden geleverd die optellen tot de Beknopte eenmalige levering. Ook kan het zijn dat deze gegevens later worden geleverd.

Volledigheid onderzoek

Voor elke soortgroep is aangegeven hoe volledig een specifiek kilometerhok is onderzocht. Er wordt hierbij gewerkt met een normering in maximaal 5 klassen: Niet, Slecht, Matig, Redelijk en Goed onderzocht. In onderstaande toelichting is per soortgroep aangegeven welke regels hierbij gehanteerd zijn en over welke periode.

Vaetplanten (1990 – 2010)

Om de volledigheid van onderzoek vast te stellen wordt het soortenaantal per kilometerhok vergeleken met het gemiddeld soortenaantal van een kilometerhok in dezelfde regio. Dit aantal is afhankelijk van onder andere bodemtype, waterhuishouding, schaal van het landschap en bodemgebruik. Daarom is de indeling van Nederland in 38 ecodistricten gebruikt als regio-indeling. Het gemiddeld aantal soorten per kilometerhok is bepaald aan de hand van inventarisaties uit het verleden. De aanname hierbij is dat de in het verleden vastgestelde floristische waarden een goede basis vormen voor een benadering van de actuele waarden. Het gemiddeld aantal aangetroffen soorten per kilometerhok loopt van 127 (grote, recente polders) tot 306 (kalkrijke duinen).

klasse	definitie
goed	aantal soorten is groter dan het gemiddelde van het ecodistrict minus de standaarddeviatie
redelijk	n.v.t.
matig	overige gevallen
slecht	aantal soorten per kilometerhok is kleiner dan 26 of, als het aantal soorten kleiner is dan het gemiddelde van het ecodistrict, minus tweemaal de standaarddeviatie.
niet	geen waarnemingen

Mossen (2000 – 2010)

Gegevens van mossen zijn veelal afkomstig van natuurgebieden en stedelijk gebied. De meeste bedreigde mossoorten komen vooral voor op vochtige plaatsen en in bossen.

klasse	definitie
goed	meer dan 30 soorten
redelijk	11-30 soorten
matig	1-10 soorten
slecht	n.v.t.
niet	geen waarnemingen

Korstmossen (2000 – 2010)

Gegevens van korstmossen zijn voornamelijk afkomstig van bos, heide en stuifzand, laanbomen en muren van oude gebouwen. Korstmossen kunnen in alle seizoenen worden gevonden.

klasse	definitie
goed	meer dan 20 soorten
redelijk	11-20 soorten
matig	1-10 soorten
slecht	n.v.t.
niet	geen waarnemingen

Paddenstoelen (2000 – 2010)

Om de volledigheid van een inventarisatie te definiëren zouden voor elk kilometerhok naast de aantallen waarnemingen en soorten ook specifieke biotoopkenmerken moeten worden meegewogen. Voor paddenstoelen is een dergelijke weging nog niet op landelijke schaal mogelijk. Vooralsnog wordt uitgegaan van het globale (niet statistisch onderbouwde) ervaringsfeit dat een "serieus" onderzoek in een hok in een goede tijd minstens een bepaald aantal verschillende soorten moet opleveren, met een eveneens globale correctie voor het feit dat dit aantal in een "goed" hok met minder waarnemingen wordt bereikt dan in een "slecht" hok.

klasse	definitie
goed	250 of meer soorten; of 1000 of meer waarnemingen
redelijk	overige gevallen
matig	n.v.t.
slecht	minder dan 50 soorten; of minder dan 100 waarnemingen
niet	geen waarnemingen

Zoogdieren (2000 – 2010)

Voor zoogdieren is de onderzoekskwaliteit voor een kilometerhok bepaald op grond van twee aspecten die voor de totaalscore worden opgeteld.

1. het aantal waargenomen soorten sinds het jaar 2000

aantal soorten	aantal punten
1	0
2-4	5
5-9	10
10-99	15

2. uitvoering van een of meerdere projecten van het Netwerk Ecologische Monitoring of het VerspreidingsONderzoek LandZoogdieren (VONZ), waarin de aanwezigheid van een bepaalde set soorten (bijvoorbeeld muizen en spitsmuizen of vleermuizen) systematisch bepaald wordt.

NEM- of VONZ-project	aantal punten
braakbalmonitoring	15
vleermuiswintertellingen	30
muizen vangen met inloopvallen	30
vleermuiszoldertellingen	30
hazelmuisstellingen	10

klasse	definitie
goed	100 – 1000 punten
redelijk	65 – 99 punten
matig	25 – 64 punten
slecht	0 – 24 punten
niet	geen waarnemingen

Vogels (2000 – 2010)

In de regel wordt er bij vogels onderscheid gemaakt tussen broedvogels (reproducen) en water- en wintervogels (foerageren en pleisteren). Voor beide wordt in de tabel de onderzoeksvolledigheid gegeven, eerst broedvogels, dan water- en wintervogels.

Voor het bepalen van de volledigheid van onderzoek wordt niet alleen gekeken naar het aantal vastgestelde soorten maar ook naar de onderzoeksintensiteit (is een gebied c.q. kilometerhok voldoende bekeken om iets te zeggen over het voorkomen van de vogelbevolking). Losse waarnemingen worden in deze berekening niet meegenomen.

Broedvogels

In de jaren 1998-2000 is er in het kader van het *Atlasproject* van de Nederlandse Broedvogels in geheel Nederland gewerkt aan het vergaren van broedvogeldata op het niveau van kilometerhokken. In besloten tot halfopen landschappen wordt 70-80% van de werkelijk in een kilometerhok aanwezige soorten vastgesteld. In open landschappen wordt uitgegaan van minimaal 80-100%. Een kilometerhok waar atlaswerk heeft plaatsgevonden wordt als redelijk onderzocht gekwalificeerd.

Het *Landelijk Soortenonderzoek Broedvogels (LSB)* is in zijn huidige opzet in 1996 van start gegaan. Het richt zich op het jaarlijks verzamelen van de aantallen broedgevallen van in kolonies broedende soorten en de aantallen broedgevallen van zeldzame soorten. Van een selectie van zeldzame broedvogelsoorten wordt hierbij ook de verspreiding jaarlijks in kaart gebracht. Van de kolonievogelsoorten mag uitgegaan worden van een vrijwel landdekkende inventarisatie.

Een kilometerhok is matig onderzocht als er na 1993 drie of meer keren een kolonie- en/of zeldzame soort is gemeld.

Het *Broedvogel Monitoring Project (BMP)* is in 1984 van start gegaan en heeft tot doel de aantalveranderingen van min of meer algemene vogelsoorten te volgen. In vaste proefvlakken van 15 tot 500 hectare groot verspreid over Nederland wordt jaarlijks een vaste selectie aan soorten onderzocht. De selectie van soorten kan bestaan uit alle soorten of uit een set van bijzondere soorten, bijvoorbeeld alleen weidevogels (BMP-W). Een kilometerhok is goed onderzocht als er na 1995 twee keer een proefvlak is onderzocht. Als er een BMP-W proefvlak is onderzocht is het kilometerhok redelijk onderzocht.

klasse	definitie
goed	na 1995 twee keer een proefvlak BMP
redelijk	proefvlak BMP-W; of atlasproject 1998-2000
matig	drie of meer keer een kolonie- of zeldzame soort (LSB) gemeld
slecht	n.v.t.
niet	geen waarnemingen

Water- en wintervogels

Vanaf seizoen 1992/93 is de coördinatie van de *watervogeltellingen* ondergebracht bij SOVON. Het gaat daarbij om de maandelijkse ganzen- en zwanentellingen, maandelijkse tellingen van de Zoete Rijkswateren, de midwintertelling in januari en tellingen in de Waddenzee. Bij een evaluatie van deze verscheidenheid aan watervogelprojecten, bleek de genoemde opzet niet geheel te voldoen. Door de projectmatige aanpak bleef de informatie over het voorkomen van watervogels versnipperd. Met ingang van het winterhalfjaar 2000/01 is het netwerk aan telgebieden uitgebreid, wordt het merendeel van de belangrijke watervogelgebieden in het winterhalfjaar maandelijks geteld en worden alle projectresultaten in een gezamenlijk rapport opgenomen.

Een kilometerhok is goed onderzocht als er >25 maanden geteld is in de laatste 5 jaar. Als er >10 en <25 maanden is geteld in de laatste 5 jaar is het hok redelijk onderzocht. >5 en <10 maanden geteld is matig onderzocht.

Het *Punt Transect Tellingenproject (PTT)* is het oudste monitoringproject van SOVON en werd in 1978 in het leven geroepen omdat van veel, vooral algemeen voorkomende, wintervogels vrijwel niets bekend was over de aantalsontwikkelingen binnen Nederland. De doelstellingen van het door SOVON en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) opgezette project waren (a) het volgen van de aantalsontwikkelingen van zoveel mogelijk soorten winter- en trekvogels door de jaren heen, zo mogelijk in relatie tot de achterliggende oorzaken en (b) het volgen van de veranderingen in de verspreiding van winter- en trekvogels. De uitvoering van het project is op alle punten gestandaardiseerd en houdt in dat waarnemers puntsgewijs op een vaste route gedurende een vaste tijd alle vogels tellen.

Als er minimaal 2 punten meerjarig zijn onderzocht is het kilometerhok matig onderzocht. In alle andere gevallen is het kilometerhok slecht onderzocht.

klasse	definitie
goed	watervogeltellingen gedurende meer dan 24 maanden in de afgelopen 5 jaar
redelijk	watervogeltellingen gedurende 11 tot 24 maanden in de afgelopen 5 jaar
matig	meerjarig PTT van minimaal 2 punten; of watervogeltellingen gedurende 5 – 10 maanden in de afgelopen 5 jaar
slecht	niet minimaal 2 punten meerjarig PTT; of watervogeltellingen gedurende minder dan 5 maanden in de afgelopen 5 jaar
niet	geen waarnemingen

Amfibieën (2000 – 2010)

Het aantal waarnemingen is in eerste instantiebepalend voor de onderzoekskwaliteit. Daarnaast worden er correcties toegepast op basis van de periode waarin de waarnemingen zijn gedaan en op basis van de aantallen soorten die wel of niet op de Rode Lijst staan.

klasse	definitie
goed	meetnetactiviteit in het kilometerhok; of meer dan 15 waarnemingen
redelijk	8 – 14 waarnemingen
matig	3 – 7 waarnemingen
slecht	1 – 2 waarnemingen
niet	geen waarnemingen

correctie 1

Voor elke soort zijn zogenaamde “vroeg” en “late” perioden van waarnemingen vastgesteld. Indien er in een kilometerhok meerdere waarnemingen uit de vroege en de late periode zijn gedaan, wordt een klasse hoger aan het kilometerhok gekoppeld.

waarneming van:	periode
een willekeurige salamander in de periode februari – april	vroeg
een Gewone pad, Heikikker of Bruine kikker in de periode februari – juni	vroeg
een willekeurige salamander in de periode mei – augustus	laat
een willekeurige pad of kikker in de periode mei – augustus NIET zijnde van de Gewone pad of Heikikker of Bruine kikker	laat

correctie 2

Bovenop de bovenstaande indeling en eerste correctie vindt nog een tweede correctie plaats als onderstaande geldt. Dit gebeurt alleen indien er sprake is van een exacte overeenkomst; is dat niet het geval dan vindt er geen verdere correctie plaats.

aantal Rode-Lijstsoorten	aantal soorten niet op de Rode Lijst	correctie
1 of meer	5 of meer	een klasse hoger
2 of meer	4	een klasse hoger
3 of meer	3	een klasse hoger
1 of meer	0	een klasse lager indien Matig, Redelijk of Goed onderzocht

Reptielen (2000 – 2010)

Het aantal waarnemingen is in eerste instantie bepalend voor de onderzoekskwaliteit. Daarnaast worden er correcties toegepast op basis van de periode waarin de waarnemingen zijn gedaan en op basis van de aantallen soorten die wel of niet op de Rode Lijst staan.

klasse	definitie
goed	meetnetactiviteit in het kilometerhok; of meer dan 8 waarnemingen
redelijk	4 – 7 waarnemingen
matig	2 – 3 waarnemingen
slecht	1 waarneming
niet	geen waarnemingen

correctie 1

Voor elke soort zijn zogenaamde “vroeg” en “late” perioden van waarnemingen vastgesteld. Indien er in een kilometerhok meerdere waarnemingen uit de vroege en de late periode zijn gedaan, wordt een klasse hoger aan het kilometerhok gekoppeld.

waarneming in de maanden:	periode
februari - mei	vroeg
juni - augustus	laat

correctie 2

Bovenop de bovenstaande indeling en eerste correctie vindt nog een tweede correctie plaats als onderstaande geldt. Dit gebeurt alleen indien er sprake is van een exacte overeenkomst; is dat niet het geval dan vindt er geen verdere correctie plaats.

aantal Rode-Lijstsoorten	correctie (indien mogelijk)
als Gladde slang is gezien	een klasse hoger
als naast Gladde slang ook andere soort gezien	twee klassen hoger
als of Adder of Ringslang of Hazelworm of Muurhagedis gezien	eenklasse hoger

Vissen (2000 – 2010)

De inventarisatieactiviteit voor vissen is hoofdzakelijk gebaseerd op het aantal aangetroffen soorten en het aantal bezoeken per kilometerhok. In de goed onderzochte hokken wordt een goed beeld verwacht van de kwalitatieve samenstelling van de visfauna in de genoemde onderzoeksjaren. Aanvullingen op deze soortenlijst kunnen voornamelijk nog verwacht worden bij toepassing van andere vismethodieken en/of veranderende milieuomstandigheden of uitbreiding van verspreidingsgebieden van individuele soorten.

Van de redelijk onderzochte hokken wordt geen volledig beeld verwacht van de kwalitatieve samenstelling van de visfauna. Aanvullingen kunnen verwacht worden door meer veldwerk, toepassing van andere vismethodieken en/of veranderende milieuomstandigheden of uitbreiding van verspreidingsgebieden van individuele soorten. Slecht onderzocht zijn alle kilometerhokken die niet in een van beide bovengenoemde categorieën vallen.

De waarnemingen in het databestand van RAVON hebben hoofdzakelijk betrekking op vangsten met een steeknet. Elk vangstmiddel is echter selectief: het steeknet levert vooral veel jonge vis op en kleinere vissoorten. Juist veel van deze kleinere soorten vallen onder de Flora- en faunawet of de Habitatrictlijn. Het schepnet is met name geschikt voor kwalitatieve bemonstering van kleinere watertypen als beken, sloten, weteringen en poelen. Voor meer kwantitatieve bemonsteringen worden doorgaans andere methodieken toegepast.

klasse	definitie
goed	10 of meer soorten
redelijk	5 – 9 soorten; of 3 – 4 soorten, waarbij verhouding "aantal waarnemingen:aantal soorten" 2 of groter
matig	3 – 4 soorten, waarbij verhouding "aantal waarnemingen:aantal soorten" kleiner dan 2
slecht	1 – 2 soorten
niet	geen waarnemingen

Dagvlinders (2000 – 2010)

Dagvlinders vliegen niet gedurende het gehele jaar. Sommige soorten vliegen in een generatie, die vaak niet meer dan vier tot zes weken als vlinder aanwezig is. De in het bestand opgeslagen waarnemingen zijn grotendeels gebaseerd op de waarnemingen van vlinders en slechts incidenteel op die van eitjes, rupsen of poppen. De momenten in een jaar dat in een kilometerhok naar vlinders is gekeken bepaalt dus de kans dat de aanwezige soorten allemaal gezien zijn. Voor de bepaling van de volledigheid van het onderzoek is dan ook gekeken naar de spreiding van de bezoeken over het seizoen in een kilometerhok waarbij aangenomen wordt dat in zeeklei, laagveen- en rivierengebieden gemiddeld minder soorten worden vastgesteld. Voor elke periode in het jaar dat het zinvol is om naar vlinders te kijken wordt een puntenaantal toegekend. Hierbij wordt niet meer gekeken naar het aantal waarnemingen in die periode.

periode	week	punten
A 1 januari – 31 maart en/of 30 september – 31 december	1 – 13, 40 – 52	1
B 1 april – 12 mei	14 – 19	1
C 13 mei – 9 juni	20 – 23	3
D 10 juni – 7 juli	24 – 27	2
E 8 juli – 4 augustus	28 – 31	4
F 5 augustus – 29 september	32 – 39	2
G geen datum, wel jaar	0	1

klasse	definitie
goed	hogere zandgronden, duingebied en Zuid-Limburg: 10 of meer punten zeeklei, laagveen en rivierengebied: 8 of meer punten
redelijk	hogere zandgronden, duingebied en Zuid-Limburg: 5 – 9 punten zeeklei, laagveen en rivierengebied: 5 – 7 punten
matig	3 – 4 punten
slecht	1 – 2 punten
niet	0 punten

Nachtvlinders (micro's en macro's)

De groepen van macro- en micronachtvlinders zijn soortenrijke groepen. Uit ervaring is gebleken dat het niet makkelijk is om alle soorten die in een hok voorkomen binnen enkele bezoeken en met slechts enkele onderzoeksmethoden vast te stellen. Goed nachtvlinderonderzoek bestaat daardoor eigenlijk uit het veelvuldig bezoeken van een gebied gedurende vele jaren en in vele seizoenen met verschillende technieken (licht, stroopsmeren, zichtwaarnemingen, etc.). Pas dan kan er een completere indruk bestaan van het werkelijke aantal soorten dat er voor komt. Om een indicatie te hebben van de soortenrijkdom in een gebied is het noodzakelijk de kennis van de omliggende hokken te betrekken bij de bepaling voor een onderzoeksdekking. De nu gehanteerde methode gaat uit van de verhouding tussen het aantal waargenomen soorten en het aantal theoretisch waar te nemen soorten. Dit geschiedt voor beide soortgroepen apart. Dat moet ook wel, want het aantal waarnemers, het aantal soorten en het aantal waarnemingen per groep verschilt enorm.

Voor beide soortgroepen wordt per kilometerhok het aantal soorten bepaald dat er is vastgesteld en het aantal soorten dat er theoretisch zou kunnen voorkomen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de kennis over omliggende hokken. De verhouding van beide aantallen resulteert in het algemeen in een zeer laag getal, want vaak ligt het aantal waargenomen soorten enorm veel lager dan het aantal te verwachten soorten. De oorzaak is meestal dat er nog niet voldoende onderzoek is geweest in een gebied. De resulterende waarden worden nu verder geclassificeerd op basis van het oordeel van een expert.

klasse	definitie; percentage aangetroffen soorten van theoretisch totaal aantal
goed	21% – 100%
redelijk	7% - 20%
matig	4% - 6%
slecht	0% - 3%
niet	geen waarnemingen

Libellen (2000 – 2010)

Libellen vliegen niet gedurende het gehele jaar. De meeste soorten vliegen in een generatie, die vaak niet meer dan zes tot acht weken duurt. De waarnemingen zijn gebaseerd op de waarnemingen van libellen en slechts incidenteel op die van larven of larvenhuidjes. De momenten in een jaar dat in een kilometerhok naar libellen is gekeken bepaalt dus de kans dat de aanwezige soorten allemaal gezien zijn. Voor de bepaling van de volledigheid van het onderzoek is dan ook gekeken naar de hoeveelheid waarnemingen in een kilometerhok en het aantal maanden dat er waarnemingen zijn gedaan.

klasse	definitie
goed	waarnemingen uit meer dan 3 maanden; of meer dan 10 waarnemingen uit 2 of 3 maanden; of meer dan 25 waarnemingen uit minimaal 1 maand
redelijk	10 of minder waarnemingen uit 2 of 3 maanden; of minder dan 26 waarnemingen uit 1 maand
matig	10 of minder waarnemingen, waarbij de gezamenlijke set van waarnemingen uit maximaal 1 maand
slecht	n.v.t.
niet	geen waarnemingen

Sprinkhanen (2000 – 2010)

Bijna alle soorten sprinkhanen zijn in de nazomer aan te treffen. Het is daardoor mogelijk om tijdens twee bezoeken de sprinkhaanfauna van een gebied goed in kaart te brengen (onderzoeksintensiteit = goed). Als er slechts 1 bezoek aan een gebied is afgelegd kunnen er soorten zijn gemist (onderzoeksintensiteit = matig). De categorieën slecht en redelijk worden dus niet ingevuld.

klasse	definitie
goed	2 bezoeken aan het gebied gebracht
redelijk	n.v.t.
matig	1 bezoek aan het gebied gebracht
slecht	n.v.t.
niet	geen waarnemingen

Overige ongewervelden

Deze groep is een bundeling van zes verschillende soortgroepen met beleidsrelevante soorten (de Habitatrichtlijn, de Flora- en faunawet en de Rode Lijst). Het gaat om: bijen, kevers, mieren, bloedzuigers en mollusken van de Habitatrichtlijn. Omdat het groepen betreft met een ver uiteenlopende biologie en ecologie zijn de methoden en perioden van waarnemen en gegevens verzamelen niet eenduidig. Bovendien betreft het hier gepresenteerde bestand een opsomming van deze verschillende groepen. Daardoor kan een indicatie voor de bepaling van de volledigheid niet gegeven worden.

Zeeorganismen

De groep van zeeorganismen is erg divers. Voor deze soortgroep is nog geen systematiek uitgewerkt om onderzoeksvolledigheid te bepalen. Er zijn echter wel vaste duiklocaties langs de kust die frequent worden onderzocht door waarnemers van ANEMOON. Voor deze locaties wordt aangenomen dat ze goed zijn onderzocht.

klasse	definitie
goed	vaste duiklocaties ANEMOON
redelijk	n.v.t.
matig	n.v.t.
slecht	n.v.t.
niet	geen waarnemingen

tekstversie d.d. 24 augustus 2010

Bijlage 4: Lijst jaarrond beschermde vogelnesten

Aangepaste lijst jaar rond beschermde vogelnesten onthefing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep

Waarom deze lijst?

Waarom deze lijst?

De lijst met vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door zijn beschermd is in 2009 aangepast. Deze indicatieve lijst helpt u om te bepalen of u ontheffing nodig heeft van de Flora- en faunawet en om te kijken welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn. Op het eerste deel van de lijst staan soorten met nesten die in principe jaar rond zijn beschermd. Het tweede deel bestaat uit nesten die niet jaar rond zijn beschermd (categorie 5), maar waarvan inventarisatie gewenst is.

Meer informatie

Heeft u nog vragen, kijk dan op www.minlnv.nl/loket. Of bel met Het LNV-Loket: 0800 - 22 333 22 (op werkdagen van 8.30 tot 16.30 uur).

Meer informatie over soorten(bescherming) kunt u vinden op: www.minlnv.nl/loket, www.natuurloket.nl, www.gegevensautoriteitnatuur.nl en www.minlnv.nederlandsesoorten.nl.

De ingevulde lijst kunt u meesturen met uw ontheffingsaanvraag voor een ruimtelijke ingreep. Komt bij uw project een vogelsoort voor die niet op de lijst staat? Vul dan de naam in onderaan de lijst. Een deskundige kan adviseren in welke categorie het nest van de vogel valt en welke maatregelen u moet nemen.

Algemene gegevens per soort

Gegevens per soort bij ruimtelijke ingreep (invullen)

Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Nederland	Aantal broedparen (SOVON broedvogelatlas 2002)	Koloniebroeder	Aanwezig in bebouwde omgeving	Aanwezig in (beschermd) natuurgebieden	Categorie vaste nesten (zie 'Uitleg aangepaste beoordeling onthefing ruimtelijke ingrepen')	Hoe groot is de kans dat de soort wordt aangetroffen tijdens het project?	Heeft de soort voldoende gelegenheid om zelfstandig een natuurlijk alternatief nest te vinden?	Is er voldoende mogelijkheid om met succes een kunstmatig alternatief nest aan te bieden?	Welke actie is mogelijk? Bijvoorbeeld: buiten de broedtijd mitigerende maatregelen treffen, ontheffing aanvragen of iets anders?
Boomvalk	750 - 1.000	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	
Buizerd	8.000 - 10.000	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	
Gierzwaluw	30.000 - 60.000	nee	ja	nee	2		ja / nee	ja / nee	
Grote gele kwikstaart	240 - 300	nee	nee	ja	3		ja / nee	ja / nee	
Havik	2000	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	

Algemene gegevens per soort
Gegevens per soort bij ruimtelijke ingreep (invullen)

Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Nederland	Aantal broedparen (SOVON broedvogelAtlas 2002)	Koloniebroeder	Aanwezig in bebouwde omgeving	Aanwezig in (beschermde) natuurgebieden	Categorie vaste nesten (zie 'Uitleg aangepaste beoordeling onthefing ruimtelijke ingrepen')	Hoe groot is de kans dat de soort wordt aangetroffen tijdens het project?	Heeft de soort voldoende gelegenheid om zelfstandig een natuurlijk alternatief nest te vinden?	Is er voldoende mogelijkheid om met succes een kunstmatig alternatief nest aan te bieden?	Welke actie is mogelijk? Bijvoorbeeld: buiten de broedtijd mitigerende maatregelen treffen, ontheffing aanvragen of iets anders?
Kerkuil	1750	nee	ja	nee	3		ja / nee	ja / nee	
Oehoe	3	nee	nee	ja	3		ja / nee	ja / nee	
Ooievaar	400	nee	ja	nee	3		ja / nee	ja / nee	
Ransuil	5000	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	
Roek	60.000 - 65.000	ja	ja	nee	2		ja / nee	ja / nee	
Slechtvalk	8 - 10	nee	ja	ja	3		ja / nee	ja / nee	
Sperwer	4500	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	
Steenuil	6000	nee	ja	nee	1		ja / nee	ja / nee	
Wespendief	700	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	
Zwarte wouw	0 - 1 (onregel- matig)	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	

Niet jaarrond beschermd, inventarisatie wel gewenst

Blauwe reiger	10.000 - 13.000	ja	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Boerenzwaluw	100.000 - 200.000	nee	ja	nee	5		ja / nee	ja / nee	
Bonte vliegenvanger	14.000 - 18.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Boomklever	16.000 - 20.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Boomkruiper	80.000 - 120.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Bosuil	5000	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Brilduiker	15 - 20	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Draaihals	50 - 65	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Eidereend	8.000 - 10.000	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Ekster	40.000 - 60.000	nee	ja	nee	5		ja / nee	ja / nee	
Gekraagde roodstaart	23.000 - 30.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Glanskop	12.000 - 15.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	

Algemene gegevens per soort
Gegevens per soort bij ruimtelijke ingreep (invullen)

Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Nederland	Aantal broedparen (SOVON broedvogelatlas 2002)	Koloniebroeder	Aanwezig in bebouwde omgeving	Aanwezig in (beschermde) natuurgebieden	Categorie vaste nesten (zie 'Uitleg aangepaste beoordeling onthefing ruimtelijke ingrepen')	Hoe groot is de kans dat de soort wordt aangetroffen tijdens het project?	Heeft de soort voldoende gelegenheid om zelfstandig een natuurlijk alternatief nest te vinden?	Is er voldoende mogelijkheid om met succes een kunstmatig alternatief nest aan te bieden?	Welke actie is mogelijk? Bijvoorbeeld: buiten de broedtijd mitigerende maatregelen treffen, ontheffing aanvragen of iets anders?
Grauwe vliegenvanger	20.000 - 30.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Groene specht	6.000 - 7.500	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Grote bonte specht	55.000 - 65.000	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Hop	0 - 1	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Huiszwaluw	110.000 - 125.000	nee	ja	nee	5		ja / nee	ja / nee	
IJsvogel	300 - 400	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Kleine bonte specht	4.500 - 5.500	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Kleine vliegenvanger	onregel- matig	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Koolmees	500.000 - 600.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Kortsnavelboomkruiper	75 - 100	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Oeverzwaluw	18.000 - 32.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Pimpelmees	125.000 - 200.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Raaf	60	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Ruigpootuil	1	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Spreeuw	500.000 - 900.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Tapuit	600 - 800	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Torenvalk	5.000 - 7.500	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Zeearend	1	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Zwarte kraai	70.000 - 100.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Zwarte mees	30.000 - 40.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Zwarte roodstaart	27.000 - 37.000	nee	ja	ja	5		ja / nee	ja / nee	
Zwarte specht	1.100 - 1.600	nee	nee	ja	5		ja / nee	ja / nee	

Algemene gegevens per soort

Gegevens per soort bij ruimtelijke ingreep (invullen)

Vogels die sinds 1973 voorkomen als
broedvogel in Nederland

Aantal broedparen
(SOVON broedvoetlas 2002)

Koloniebroeder

Aanwezig in bebouwde omgeving

Aanwezig in (beschermde)
natuurgebieden

Categorie vaste nesten
(zie 'Uitleg aangepaste beoordeling
onthefing ruimtelijke ingrepen')

Hoe groot is de kans dat de soort wordt
aangetroffen tijdens het project?

Heeft de soort voldoende gelegenheid om
zelfstandig een natuurlijk alternatief nest
te vinden?

Is er voldoende mogelijkheid om met
succes een *kunstmatig* alternatief nest aan
te bieden?

Welke actie is mogelijk? Bijvoorbeeld:
buiten de broedtijd mitigerende
maatregelen treffen, ontheffing
aanvragen of iets anders?

Andere aangetroffen soort

Bijlage 5: Wetsartikelen Flora- en faunawet

Artikel 8:

Het is verboden (beschermde) planten, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9:

Het is verboden (beschermde) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10:

Het is verboden (beschermde) dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11:

Het is verboden nesten, hollen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermde) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.